

DOMOVINA

n. Državna licea
'išnica Ljubla

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Cetrletno Din 7-50, polletno Din 15—
celoletno Din 30—.

„Ljudska volja“

Nezmožni tigrovski klerikalni politiki je postajalo čimdalje bolj dolgčas po vladnih jaslih. Hoditi takole lepo po Sloveniji in kričati o avtonomiji, o Beogradu, ki žre kruh iz slovenskih žuljev, in zmerjati ter zabavljati vsepovprek, je začelo presedati že samim generalom avtonomne Slovenije. Naš kmet ima sicer ogromno potrpežljivost in marsikaj prenese, posebno še, če se njegova potrpežljivost vsako nedeljo še malo s prižnic zabeli in posoli. Vendar pa končno tudi najpotrpežljivejšega upnika jeza pograbi, ako dolžnik vedno k njemu hodi in samo le pripoveduje, da bo denar prinesel, prinesel gotovo jutri, prav gotovo pa pojutrišnjem. Taka pesem je le en čas lepa, nazadnje pa začne presedati ušesom in pameti. Tudi največji dobričina začne misliti in pride počasi do zaključka: «E, tale me pa hoče malo vleči, malo me misli imeti za norca!»

Tega zaključka ljudstva so se Koroščevi tigri ustrašili in začeli so premišljati, kako bi zopet enkrat pošteno opeharili ubogo slovensko ljudstvo, in to na tak način, da ljudstvo zopet ne bi zapazilo, da bo opeharjeno, in da preneha misliti.

Kar leze ino gre okolj Korošca, «Slovenca», «Straže», «Slovenskega gospodarja» in «Domoljuba», si je namazalo peresa in jezike in pričeli so ljudstvo na vseh koncih in krajih ščegetati in dražiti. In ko je bilo ljudstvo dovolj naščegetano in razdraženo, so klerikalni poslanci to priliko omame izrabili in so kakor miši smuknili iz avtonomistične luknje v centralistično. Iz te nove luknje so prišli na ves glas hvaliti to, kar so prej trdovratno s najhujšim blatom obmetavali. Kar naenkrat so sedli k isti mizi z onimi ljudmi v Beogradu, ki so glasovali za vidovdansko ustavo in jo branili ter jo branijo še danes. In ker imajo tisti gospodje v Beogradu, ki so proti slovenski klerikalni avtonomiji, več besede in moči kakor pa slovenski tigri in tigrički, pomeni to, da so klerikalci svojo avtonomijo prodali. Klerikalci si pač mislijo: «O,

za nas je to precej lahka stvar. Nam se na ljudstvo ni treba prav nič ozirati. Resnica je, da je ljudstvo pri zadnjih volitvah za nami šlo samo zato, ker smo mu v njegovi nezadovoljnosti znali povedati, da bo takoj boljše, kakor hitro voli naš, ki bomo izvojevali avtonomijo. Avtonomija je bila takrat ljudska volja — zakaj bi pa danes zopet kaj drugega ne moglo biti ljudska volja?»

«Veste,» pravijo klerikalci, «našemu kmetu je treba samo reči, da je to, kar je bilo včeraj belo, danes na vsak način že črno. In če ne bi hotel tega takoj priznati, mu malo požugamo na prižnici, malo v spovednici — in ga že imamo. Kakor je včeraj naši avtonomiji ploskal, tako bo danes kričal «živio» našemu centralizmu, Beogradu in ministrom tam doli. Saj je stara resnica, da naš kmet hoče biti ogoljufan! Zakaj ga ne bi, če to za vladne jasli potrebujemo. — Da pa vendar kmeta, ki je navsezadnje tudi človek, le ne užalimo, ako bi mu kateri drugi pripovedoval, da ga goljufamo, mu je treba kar hitro reči, da je to, kar delamo mi, njegova volja.»

«Veste,» nadaljujejo klerikalni mogočnejši, «kmeta je treba znati ujeti.»

Tudi Radićeva moč sloni na kmetovi kratkovidnosti. Lani je prišlo k Radiću na stanovanje več kmetov, ki so se hoteli z njim o neki stvari pogovoriti. Radić je ravno obedoval in sedel pred težko obloženo mizo s pečenkami in vinom. Ko mu povedo, da zunaj čakajo kmetje, je hitro pustil vse odnesti z mize in je kuharici naročil, naj mu prinese česen, sol in kruh.

Tako kot Radić sleparijo tudi klerikalni mogočnejši. «Dokler bomo tako delali,» si mislijo klerikalci, «nas nihče ne premaga.» Tako se naši klerikalci norčujejo iz ljudske volje.

Mislimo pa, da bo enkrat — in to prav kmalu — prava ljudska volja zaropotala in zakričala: «Korošec, mi nismo backi! Ti si doigral!»

Politični pregled

Tri tedne komaj imamo novo vlado, in že v tem kratkem času se je pokazalo, da je iz tako pisanih strank sestavljena vlada popolnoma nesposobna za delo, ker se pač ministri med sabo ne razumejo. Zato

imamo že zopet krizo,

ki sicer še ni javna, toda vse kaže, da bo morala vlada kmalu odstopiti. Vlada, ki je od-

visna od Radića, ne more pametno delovati in ne dolgo obstojati. Pod to vlado postajajo radićevci skrajno predrzni, kar so zlasti pokazali ob priliki zagrebskega sokolskega zleta. Na tisoče Sokolov je prišlo na slavnost iz vse Jugoslavije, iz Češkoslovaške, Poljske in tudi zastopniki ruskih Sokolov v begunstvu. In te Sokole je napadla nahujšana zagrebska radićevska in frankovska banda, ne da bi se

sramovala pred Čehi in Poljaki. Posredovati je moralo celo vojaštvo, ki se je razpostavilo po mestu s strojnicami, da ukroti divjake.

Posebno napako je pa storila vlada s tem, da je odnehala

v razmejitvenem vprašanju z Italijo,

o katerem smo že zadnjič poročali tako, kakor je takrat to vprašanje stalo: dobro za našo državo. Nova vlada je pa odnehala in cele velike komplekse gozdov smo izgubili brez vsake potrebe! Našega delegata v razmejitveni komisiji, ki je že od začetka vodil ta dela in dobro poznal vso mejo, je nova vlada zamenjala z nekim novim polkovnikom, ki nikdar meje videl ni! Seveda tak človek ni mogel čuvati naših koristi, ker so mu razmere neznane. Vsak izgovor s strani vlade je jalov.

Naši odnosaži do Francije so bili vedno zelo prijateljski, sedaj gre pa za tem, da se sklene prava

zveza med našo državo in Francijo.

To se bo zgodilo v najkrajšem času, potem pa odide naš kralj v Pariz na obisk k predsedniku francoske republike, da se s tem še bolj utrdi zveza med obema prijateljskima državama. Seveda bo potem tudi predsednik francoske republike vrnil obisk v Beogradu. S to zvezo, ki jo je pripravila še prejšnja naša vlada, se mednarodni položaj naše države močno utrdi.

Najvažnejši dogodek v Evropi v zadnjem času je brezdvomno.

londonski sporazum,

ki je bil te dni podpisan od vseh sil, ki so zainteresirane na mirovnih pogodbah. Šlo je v prvi vrsti za tem, da se najde končni izhod iz položaja, v katerega je dovedlo Evropo nesigurno stanje v zadevi nemških plačil vojne odškodnine. Nemci so se branili plačanja, Francija, Belgija in tudi druge oškodovane države pa niso hotele odnehati. Končno je v to postavljena mednarodna komisija strokovnjakov proučila plačilne zmožnosti Nemčije in prišla do sklepa, da Nemčija lahko plača. To poročilo je bilo podlaga za nadaljnje ukrepe proti Nemčiji. V Londonu so se vršila najprej pogajanja med Anglijo in Francijo. Ko se je med obema državama dosegel sporazum, so pozvali tudi nemške zastopnike v Londonu ter so se pogajanja nadaljevala in kmalu končala. Nemci so namreč uvideli, da je nemogoče osvoboditi se plačanja, in ker so jim Francozi obljubili, da bodo izpraznili v enem letu Poruhrje, ki ga imajo zasedenega kot garancijo za nemške dolgove, so končno Nemci odnehali in pri-

volili v vse, kar se je zahtevalo v poročilu strokovnjakov. Tako je spravljen s sveta prav težko vprašanje, ki je vso Evropo oviralo v gospodarskem razvoju.

Dopisi

VIČ PRI LJUBLJANI. Po dolgem presledku je županstvo sklicalo za sredo 13. t. m. občinsko sejo. Obširen program in poln auditorij občinstva sta pričala, da bo seja izredno zanimiva; tisti, ki so računali s tem, se niso motili. Po uvodnih formalnostih smo doživeli v občinskem odboru prvo demisijo, odstopil je namreč kot zapisnikar občinski odbornik SLS nadučitelj g. Štrukelj, ker mu je baje galerija očitala, da sprejema za pisanje zapisnika honorar. Ko so bile rešene različne prošnje, bi naj poročali posamezni odseki o svojem delovanju. Župan je dal na dnevni red tudi poročilo odseka, ki ni imel nikake seje ter potemtakem tudi ni mogel ničesar poročati. Zastopnik NGS je proti takemu postopanju protestiral in odklonil poročilo dotičnega poročevalca. Značilno je bilo poročilo čestnega odseka, kjer je poročeval, ki je obenem predsednik tega odseka, lovil samega sebe in ni vedel, kaj ima poročati; čakal je župana, da bo ta podal poročilo, ki spada v čestni odsek. Burno debato je povzročilo poročilo revizorja, ki je konstatiral v občinski blagajni primanjkljaj glede avstrijskega vojnega posojila. Gospoda župana, ki po nepotrebnem obrača vsako stvar nase, je to poročilo tako razburilo, da je začel vpiti in govoričiti o neki zaupnici ter v svoji vsegamogočnosti sklenil, da bo odstopil vso zadevo oblasivu, ki naj jo razčisti. Po predlogu odbornika NGS. se uvede v občinski upravi s 1. septembrom t. l. novo knjigovodstvo. Na različne interpelacije glede občinskih potov, elektrike itd. g. župan ni vedel pravih odgovorov ali pa se je izgovarjal na gradbeno direkcijo, ki mu zgubi vse akte ali pa na njegove vloge ne dá nikakega odgovora.

Grob v gozdu

Povest iz prešlih časov. Spisal Soteščan.
(Dalje.)

«Ničesar ji še nisem odrekel, gospa Justina. Trudil sem se, da sem ji ustregel na vsak migljaj, ter hočem podvojiti svojo skrb. Na rokah bi jo nosil — njo, ki je tako blaga in plemenita, vredna največje ljubezni in spoštovanja.»

«Nevarnost je prestana, gospe se obrača na bolje,» ga je tolažila Justina. Kako rada bi mu bila namignila, da je rešitev že na poti, toda ni se smela pre-nagiliti; počakati je hotela še nekaj časa.

Pavla je bila tisto jutro izredno slabe volje. Zamišljena v svoje peklenke načrte je hodila po sobi, ko se je oglasil zvonec, napeljan v njeno stanovanje, ki se je nahajalo ob glavnem vhodu v pri-
tličju palače.

Togotna vsled neljubega motenja je odprla vrata, toda že ob pogledu na pri-
šleca se je plegla njena jeza. Pred njo je stal pismonoša z zaprto brzojavko, ki jo je poželjivo sprejela.

«Zopet nekaj!» se je radovala, ko je prebrala naslov, glaseč se na gospo Amalijo.

Urno je odpravila pismonošo, zaprla je sobo ter je zagrnila okna, nakar je

Višek pozornosti tako pri odboru kakor pri občinstvu pa je povzročil protest zastopnika NGS., ki je v svojem govoru temeljito pobil sklep krajnega šolskega sveta, oziroma gg. župnika in nadučitelja, ki sta sklenila postaviti pred novo šolo nekatere «planke». Govornik je stavil predlog, da se ta ograja ne postavi. Postavitev ograje je zagovarjal samo g. nadučitelj; bili so pa vsi njegovi argumenti po nasprotnih govornikih ovrženi. Pri glasovanju za ograjo je vstal samo g. nadučitelj; podpirali ga niso niti klerikalci. Celo g. župnik, ki je v duhu že videl ograjo, ga je pustil na cedilu ter se seje, da se obvaruje blamaže, sploh ni udeležil. Napredna gospodarska stranka je stavila še predlog, da naj se takoj prične z gradnjo vodovoda za Rožno dolino in Glince. Na njeno inicijativo je bil izvoljen vodovodni odsek, ki ima nalog, takoj pričeti z resnim delom, da se ta nadvse potrebna zadeva že končno uredi. Dalje so interpelirali naprednjaki glede krajnega šolskega sveta. Storil se je sklep, da se uvede postopanje, da pridemo do novega krajnega šolskega sveta.

DOBROVA PRI LJUBLJANI. Povodom občinskih volitev je dobila SLS 12, delavsko-obrtniška lista 8 in gospodarska 5 odborni-
skih mest. Torej sta zmagali napredni listi z enim glasom nad polovico. Ko se je pa vršila volitev župana, so bili napredni odborniki nadvse razočarani, kajti našel se je med njimi izdajalec, ki je oddal svoj glas nasprotnikom. Tudi neki drugi odbornik je bil po znanem klerikalnem priganjaču zapeljan, tako da so dobili klerikalci večino. Izvoljen je bil za župana po svojem slabem občinskem uradovanju znani Anton Laznik, ki je bil v naši občini do prevrta skozi 18 let župan. Značilno je pri tem, da je bil ta mož zaradi zanemarjanja županiških poslov ravno od ljudi, ki so ga sedaj izvolili, svoječasno od županstva odstavljen ter postavljen na njegovo mesto gerent. Če bi držal g. župan količkaj na svojo čast, bi bil odklonil tako izvolitev, osobito

odprla brzojavko. Bila je iz Italije. «Pričakujem denarja, ki ga še do danes nisem prejel. Ako pridem ponj, bo razkrito, kar je do zdaj še neznano javnosti in tvojemu imenitnemu soprogu.» — Brzojavki je manjkalo podpisa, ki se pa Pavli tudi ni zdel potreben, saj sta ji stavka povedala dovolj. Torej v Italiji živi nekdo, kateremu je treba zamašiti usta... Biti mora eden, ki pozna preteklost gospe Amalije ter hoče odkriti kak temen dogodek iz njene mladosti.

Presrečna je plosnila z rokami. To novico ji bo majorka odtehtala z zlatom in Kočnik bo zasovražil svojo ženo — nedolžno na videz, a umazano na duši.

Spretno je zalepila brzojavko ter jo je po strežnici poslala gospe Amaliji.

«Moj Bog!» je vzkliknila bolnica, prebravši usodno poročilo. «Sam bo prišel ali vsaj namerava...»

«Predrznost!» se je zgražala Justina. «Gospa, dovolite mi, da temu nesramnežu po svoje odgovorim.»

«Vse je izgubljeno!» je vzdihnila Amalija. Oči so ji skoro ugasnile in mrzel znoj je orosil njeno čelo. «O, Justina, vse je končano! Julijan živi in pride, sramota je neizogibna.»

Bolnica je utihnila, slabost ji je vzela besedo. Justina ji je podala kozarec mrzle vode, kateri je primešala nekoliko

še, ker se je za njegovo odstavitev svoječasno posebno zanimal takrat še ne v občinskem odboru se nahajajoči župnik. Naj bo ponovno izvoljeni g. župan uverjeni, da ima danes okrog sebe zbrane odbornike, ki bodo natančno pazili na uradovanje, da se ne bodo ponavljali primeri, ki je bil g. župan le slepo orodje župnišča in drugih klerikalnih mogotcev. Posebno opozarjamo novo izvoljene odbornike, naj posvetijo vso pozornost sejnim zapisnikom, ki so romali nekdanje predpostavljene oblasti, če je bil občinski odbor sklepčen ali ne. Tudi delokrog občinskega tajnika naj se določi natančno, tako da ne bo ta v slanu, pošiljati dopise in ovadbe na višja mesta v županovem imenu brez vednosti istega. Sicer pa naj bi tudi višje oblasti posvetile večkrat v občinsko gospodarstvo, da se ne bodo dogajale nezakonitosti. Posvetili bomo v prihodnje vso pozornost občinskemu gospodarstvu ter vsak nedostatek temeljito ožigosali.

VRHPOLJE PRI MORAVČAH. V zadnjem času so se klerikalci v naši metropoli nekoliko pomirili. Nič več tako ostrega nasprotstva, kajti g. dopisnik je v predzadnji «Domovini» s svojim člankom, zadel v živo glavnega hujskača. Sicer pa ni čudno, da se je nasprotstvo nekoliko ublažilo, kajti tudi kmet spregledava, da je zanj klerikalna politika pogubonosna. Avtonomije ni, sinovi in bratje še vedno služijo vojake v Srbiji, davki so še isti in draginja je vedno večja. Od vseh obljub se do danes še niti ena ni izpolnila in se tudi ne bo. Tigri so se prilili do korit, iz katerih žre, a ti, zaslepljeno ljudstvo, ki si jih izvolilo, pa se zadovolji z obljubami ter delaj in molči. Ker imam ravno pri rokah «krščanski» list «Slovenca» od dne 14. t. m. Vam hočem, dragi bralci, dokazati, kako nesramno laže ta list, ki piše: «Čestni napad. Na cesti iz Moravč pri Kamniku proti Vrhpolju je napadel okoli 8. ure zvečer posestnikovega sina Ignaca Peleta iz Moravč neznan napadalec. Skočil je izza grmovja za njim in

spalnega praška, kar je blagodejno učinkovalo. Skrbno je odela spečo prijateljico; nato je sedla k pisalni mizi, napisala je kratko brzojavko, ki se je glasila: «Pričakujem tvojega obiska. Na veselo svidenje! Tvoja Amalija.»

Poslovila se je od bolnice ter se je podala na sprehod. Spotoma je hotela oddati brzojavko ter pogledati domov v nadi, da jo čaka poročilo od moža.

Kmalu po njenem odhodu se je glavav Kočnik vrnil iz pisarne k svoji bolni soprog, kjer se je spustil v naslanjač. Zganil se je ob pogledu na spečo ženo, čije lice je izražalo skrajno izmučenost.

«Nevarnost še ni minula,» se je zamislil v poteze njenega obraza. Zasmilila se mu je trpeča žena in v nežnem sočutju je povsobil glavo. Takrat je ob postelji na preprogi zapazil košček papirja — delce one nesrečne brzojavke, ki jo je Justina raztrgala pred odhodom. Sklonil se je ter je segel po listek — oko mu je obstalo na začetku prvega stavka: «Pričakujem denarja.»

«Kdo ga pričakuje?» se je stresel, išoč še drugih listov, kjer bi se nadaljevalo zagonetno poročilo. Toda Justini je odpadel le en listek, ki ga v naglici ni pobrala. Globoko je vzdihnil v negotovosti, v katero ga je pahnila ona kratka vrstica,

ga sunil z nožem v hrbet. Teško ranjenega Peleta so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. O napadalcu nimajo še nobene sledi. (Vse, kar je «Slovenec» natvezil svojim bralcem, je zlagano.) Ignac Pele, vulgo Mrgusov Nace, doma iz Vrhpolja, zastavonoša in član Katoliškega izobraževalnega društva ter Orla, je šel v nedeljo 10. t. m. v Moravče k maši. Po maši je pa zavil Nace na kozarec rujnega vinca, katerega se je nalezel, kakor se spodobi fantu od fare. Da pa Nace kot fant od fare ni brez dekleta, je samo ob sebi umevno. Ko je Nace kolovratil usodno nedeljo domov, ga je resnično napadel neoznanec, temveč dobro znani njegov «tekmec», in sicer ob dveh popoldne v bližini graščine v Češnjicah. Napadalec klerokomunist je dobro znan. Kdor želi vedeti njegovo ime, naj se obrne na orožniško stanico v Moravče. — Proti domu gredoč je Orliček Nace vso pot preklinjal in vpil: «Sedaj imam pa čukarsko srajco.» Tako zastavonoša — kaj šele drugi! Peletov slučaj ne bi nosil pred javnost, ako ne bi «Slovenec» tako nesramno lagal. Čitalci, sedaj vidite, kako «Slovenec» vse zlagano priobči svojim čitateljem. O «Domoljubu» sploh ne govorim. Zato je Vaša dolžnost, da vržete lažnive časopise, kakor: «Slovenca», «Domoljuba» itd. iz Vaših domov ter odprite vrata le poštenim časopisom, kakor je le «Domovina». — Vaščan.

LUKOVICA. (Pismo brdskega župljana.) V naglici Vam sporočim par novic iz našega kraja. Letino smo imeli zelo slabo. Tako so nekateri kmetje komaj dobili nazaj svoje seme od pšenice. Sploh so po mnogih krajih kar s kosami kosili pšenico. Tako ima sedaj naša nova vlada lepo priložnost, da se kaj pobriga za naše kmete. Bomo videli, če ne bo ostalo vse pri besedah. — Pri nas v Lukovici imamo mladega krojača, ki zbira po bližnjih in daljnih krajih narodne noše. Posrečilo se mu je dobiti lepo zbirko. Tako ima v zalogi sedaj dve «avbi» z zlatimi nitmi obšiti, celo žensko narodno nošo, več «franžastih» rut, dva pa-

sova, moško kapo in telovnik z gumbi ter star dežnik. Vse to je v najboljšem stanju in staro že skoro sto let. Če si želi kdo kupiti te redke zanimivosti, naj se oglasi pri meni (A. Stražar, p. Lukovica pri Domžalah). — Sedaj imate še priložnost, da se naročite na «Domovino», da ne boste zamudili moje nove povesti «Krvavi denar». Cim bolj se boste naročali na «Domovino», tem več bo napisal za Vas Anton Stražar.

RIBNO PRI BLEDU. V eni izmed zadnjih števil «Domoljuba» napada tukajšnji župnik Kramar napredno učiteljstvo, katero primerja s praznim klasom, ki ne stoji pokoncu. Kakšna budalost! Vsak otrok že ve, da prazen klas stoji pokoncu, a poln se pripogiba. G. Kramar, drugi premislite, kaj pišete, da se Vam Ribnani ne bodo zopet smejali. Iz Vašega dopisa in delovanja v Ribnem se spozna, da ste Vi tisti prazen klas. Da je to resnica, potrjujejo tudi Vaše pridige, katerim se smeje vsa fara, ker nimajo ne nog ne glave. V dopisu zaničljivo nazivljate osnovne šole «takele navadne šole». Pripominjam pa, če bi Vi ne obiskovali «takeh navadnih šol», bi Vi dandanes ne bili župnik. V dopisu pišete tudi, da biva v Ribnem že nad 30 let liberalno učiteljstvo in da je ono krivo posirovelosti med ljudstvom. Vsakdo ve, da so bili pred prihodom in ob prihodu liberalnega učiteljstva v Ribno pretepi in pijančevanje med mladino na dnevnem redu. A ravno liberalno učiteljstvo je doseglo v teku 30 let z ustanovitvijo raznih društev, da so se razmere predrugečile in da so v tukajšnji fari primeri posirovelosti sedaj le redki. Kar je pa še sirovih elementov, jih imate Vi s svojimi sirovimi vzgledi in pa «Lažiljub» na vesti. Vsi so doma iz takih hiš, kjer se čita «Lažiljub». Da bodo bralci «Domovine» spoznali, kdo je kriv posirovelosti v naši fari, naj navedem nekoliko primerov. G. Kramar, zavedate se dobro, da so Vaše pridige večkrat posvečene le hujskarnju in zmerjanju. Ravno tako se godi v šoli.

Namesto da bi poučevali verouk, zmerjate in psujete prav po-pastirsko otroke ter divjate nad tistimi, ki sodelujejo pri šolskih igrah. Kako znate poštenim ljudem čast krasti, imate še tudi v spominu, ker ste že bili zaradi častikraje občutno kaznovani. Za danes naj zadostuje, drugič pa pridejo še druge stvari na vrsto, iz katerih bo razvidno, kdo širi posirovelost med ljudstvom. Končno Vam še svetujemo, da slečete duhovniško suknjo in prevzimate posel vaškega pastirja, kjer boste lahko neovirano delovali na polju posirovelosti. — Poln klas.

KOČEVSKA REKA PRI KOČEVJU. Na naši osnovni šoli sta do sedaj poučevali dve učni moči, in sicer voditelj — domačin kočevske narodnosti — in učiteljica Slovenka, kar se bo v bodoče toliko popravilo, da bo poleg dosedanjega voditelja nameščena tudi učiteljica Kočevarka. Komu naj bi bilo to v korist, je vprašanje, ki naj ga rešijo gospodje, ki o tem odločajo. Upravičeno pričakujemo, da bo višji šolski svet upošteval razmere na Kočevskem, posebno pa na Kočevski Reki, ter nam poslal učno moč, ki bo tako v strokovnem kakor tudi v narodnem oziru ustrezala smotru, ki se od nje pričakuje. Skrajni čas bi že bil, da se ne bi oziralo samo na udobnost posameznih, temveč v prvi vrsti na koristi naše narodne stvari, ki se ne more razviti v očigled dosedanjega brezbrizja faktorjev, ki bi v tem oziru lahko mnogo pomagali. Dvomimo, da ne bi našli narodnozavedne učiteljske moči, ki bi ne bila pripravljena nastopiti službe v kraju, ki požrtvovalnih in na narodnem polju nesebično delujočih učnih moči tako krvavo potrebuje. Vsi Slovenci na Kočevski Reki kličemo: Dajte nam učiteljske moči našega mišljenja, moči naše krvi, kajti drugače se bosta še malobrtžje in prevelika koncilijantnost napram drugorodcem na naši koži kruto maščevala.

KOČEVSKA REKA PRI KOČEVJU. Tukaj je po dolgem počasnem hiranju preminul

Bolnica je zastokala ter se je nekoliko premaknila. «Kje naj ga vzamem — toliko denarja?» je šepetala v mučnih sanjah.

«Ali je mogoče? Amalija se nahaja v denarni stiskil» je Kočnik neverjetno zmajal z glavo. «Koliko izda v dobrodelne namene — za domače in tuje reveže — vsak teden, vsak mesec! Zakaj mi ne zaupa, če je prišla v zadrego?»

«Vsako prošnjo sem ji izpolnil, povoda nima, da bi se skrivala pred menoj. Sem ji li že kdaj pokazal nevoljo z eno samo besedico, z eno samo temno potezo na obrazu?» — Ne, prav ničesar se ni mogel spomniti; njuno zakonsko življenje ni poznalo sence, ki bi ju bila kdaj razdvojila.

«In vendar...» se je zasolžil ob pogledu na bolnico. «Amalija trpi, trpi in molči, zato ji ne morem pomagati.»

Justina se je vrnila s sprehoda. «Vi tukaj, gospod Kočnik?» ga je vprašala skoro nevoljno. «Ali ste bili poklicani?»

Molče je odmajal z glavo, nakar se je dvignil, hoteč oditi. Justina je med njegovimi prsti zapazila košček raztrgane brzojavke ter ga je spremila do vrat.

«Kakor veste, uživam zaupanje vaše soproge,» ga je ustavila pred vrati, «zato vam le toliko rečem: vi ne smete — mislim namreč...»

«Našel sem listič, čigar vsebina namiguje na neko posebnost, ki se dogaja za mojim hrbtom. Treba bo resno nastopiti.»

«Samo ne prenažite se, gospod Kočnik. Verujte pa, gospa Amalija je čista, brez madeža in krivde. Vse boste izvedeli, le nekoliko morate še potrpeti.»

«Moja želja je, da mi Amalija čimprej odkrije, kar ima na srcu. Recite ji, da mi njeno molčanje seka globoke rane.»

«To se bo zgodilo, gospod Kočnik. Kmalu boste čuli o nenavadno čudni zadevi in tedaj boste umeli njeno odlašanje.»

Glavar se je pomiril. Lice mu je sicer pobledele in noge so se mu šibile, le beseda mu je še ostala mehka v ljubezni in sočutju do svoje bolne soproge.

«Če je tako, gospa Justina, potem umaknem svojo željo. Pustite jo, ne silite je, sama naj najde pot do mene brez napeljevanja ali prigovarjanja.» Solze so mu zalile zadnjo besedo, s katero je zapustil bolniško sobo.

Justino je zbolelo srce. Občutila je rano, ki jo ljubečemu soprogu povzroča nezaupanje njegove lastne žene. «Zakaj mu vendar ne zaupa?» je premišljevala, stopajoča po hodniku v sobo, ki ji je bila

odkazana za stanovanje. «Ima li prav? Sama se hoče boriti do častne zmage.»

Ko se je čez nekaj časa vrnila k bolnici, je našla ob njeni postelji tujega gospoda, sklonjenega nad njeno glavo.

«Kdo je ta neznanec?» je namignila sobarici, ki se je tačas mudila pri bolnici. «Zakaj si ga pustila v sobo brez mojega dovoljenja?»

«Rekel je, da je zdravnik,» je služkinja odbijala krivdo.

«Zdravnik?» je zardela Justina. «Ta tujec! Kdo vas je zahteval?» je odločno zaklicala neznanca.

«Naročeno mi je, da izvedem neko važno opravilo,» je odvrnil in jo ošinil z zlobnim pogledom, po katerem je spoznala tujca z vrtno veselice, kjer je bila prisotna tudi ona.

«Tako?!» se je oblastno vzravnila. «Pod krinko zdravnika se drznete priti v palačo? Pozivam vas, da takoj odidetel!»

Tujca so njene odločne besede trenutno osupnile; za korak se je odmaknil od postelje, toda naglo se je pomislil ter se je ponovno sklonil nad bolnico. «Še bom prišel, ji je dihnil v uho. «Sicer vas ne sovražim, toda vse mi je znano in skrbel bom, da pride med ljudi...»

To izgovorivši je spustil iz roke nekaj svetlega, ki je zdrčalo po belem vzglavju

g. Anton Ozvald, rodом z Babnega polja. Pokojnik je bil star 52 let in se je pred kakimi 15 leti preselil s svojo družino na Kovevsko Reko, kjer je kljub vsem neprilikam ohranil svojo narodnost in je tudi svojo družino vzgojil v narodnem duhu. Pogreb se je vršil v nedeljo dne 17. t. m. Obilna udeležba na njegovi zadnji poti je dokaz njegove splošne priljubljenosti. Bodi mu lahka zemlja!

GORNJI LOGATEC. Odkar imamo novo vlado «reda in zakonitosti», je našim klerikalcem silno zrastel greben. Ti revčki mislijo, do bodo odslej veljali zakoni samo za naprednjake, oni sami bodo pa lahko nekaznovani streljali na svoje politične nasprotnike. Toda, hvala Bogu, imamo za enkrat še nepristranska oblastva, ki izvajajo zakon proti vsakomur, pa naj bo Peter ali Pavel. To pa ni po volji našim klerokomunistom, ki sedaj po «Slovincu» — pod zaščito poslanske imunitete — napadajo srezkega poglavarja in sodnika in zahtevajo njiju odstranitev. Ni nam na umu, da bi branili napadeni oblastvi, ki brambe ne potrebuje, pribiti pa hočemo veliko nevhvaležnost klerokomunistov napram sodišču. Dočim Orjunaši za vsak malenkosten pregrešek ali ovadbo po več tednov sede v preiskovalnem zaporu, je naše sodišče gorenjske fante, ki so streljali na Orjunaše, takoj izpustilo, četudi je obstojala nevarnost, da se bodo pogovorili in tako otežili preiskavo. Zadeva se nahaja še pred sodiščem. Žegnanj dopisnik svojih fantov ne bi rad videl zaprtih, zato bi rad splašil oblastva. Mi pa pravimo, da je slab strelec in je zgrešil svoj cilj.

POLZELA. Tukaj je bil za župana izvoljen pristaš SLS in to s pomočjo našincev. Anželakov fant se je močno trudil, da bi njegov ata še županoval. Bil je menda mnenja, da se bo občinska štampljka še zlorabljala kakor nekoč za nakup gnilega sena. Novega župana prosimo sedaj, naj priskrbi na občinska vrata tablico za uradne ure. Morda

bi mu iz prijaznosti napravil tablico g. L., ki ga vljudno vprašamo, ali so mu znani nadebudni fantje, ki so na veliki ponedeljek v ranih urah pred šolo klicali: «Leja, Leja, vstan!» Ti fantje so potem šli vdruge jutrice zvonit ter orglje preizkuševati v župno cerkev. Kolikor nam je že znano, je bila s to družbo tudi visokošolska inteligenca. — Našim somišljenikom ste napovedali bojkot. Preveč ste napeli zadnjo struno, zato pazite, da ne počijo, kajti razbije lahko vaše krinke.

REČICA OB PAKI. Pri tukajšnjem peku baš o higijeni ne moremo govoriti. Ne bomo že danes več govorili kakor le to. Ako se v družinskih razmerah dogajajo nesporazumnosti, nismo krivi tega vaščani, temveč sam pek, ker se ne potrudi za boljši red in snago. Toliko za danes v ravnanje. — Pačani.

LAŠKO. (Zanimivosti iz seje občinskega odbora.) Pretekli teden se je vršila prva redna seja novega občinskega odbora. Izvolili so se razni odseki: finančni, gradbeni, gospodarski, šolski in zdravstveni, v katere so bili sprejeti tudi zastopniki nasprotnih strank, kolikor je z istimi sodelovanje mogoče. Odobrili so se razni proračuni, kakor za adaptacijo uradnih lokalov za srezko oblast i. dr. Župan je podal razna obširna poročila o delih, ki jih ima občina izvršiti v najkrajšem času: popravilo občinske hiše in cest, kanalizacija, napeljava električne luči v srezko poglavarstvo itd. Večina teh zadev se je odstopila gradbenemu odseku, ki bo o njih poročal pri prihodnji seji. Gosp. Županc je vložil v imenu svojih obeh tovarišev protest proti temu, da ni bil nihče izmed njih izvoljen v občinsko svetovalstvo. G. Fretze se je pritoževal, da ni bil nihče od njih izvoljen v odseke, k čemer je župan pobjasnil, da se je oziralo na zmoglosti odbornikov. Nadalje je g. Fretze predlagal, naj bi se pesek in gramoz iz občinskega kamenoloma tehtal, da bo boljša kontrola. Predlog se ni sprejel. — Na listi gospodarske stranke

izvoljeni socijalni demokrat Srebot je odložil mesto ter pride na njegovo mesto zidar Vale.

ZAKOT PRI BREŽICAH. Pri občinskem uradu v Zakotu je nameščen občinski tajnik g. Fras, bivši avstrijski orožnik. Mož je vse prej kot vesten uradnik. Avtoritete župana in občinskega odbora skoro ne priznava. Splošno govore o falzificiranih podpisih župana na raznih spisih. V uradne posle se vtika tudi njegov 12letni sinček. Da pri tem poslovanje občinskega urada tako velike občine trpi, je jasno. Kar se tiče podpisov, opozarjamo na to kr. srezko poglavarstvo. Pričakujemo, da bo novi občinski odbor dal naši občini vestnega in nepristranskega tajnika. To pa tem bolj, ker je g. Fras že opetovano okrog govoril, da bi se najraje preselil v Avstrijo. Sploh pa ta mož vedno čez vse zabavlja, zato naj gre s svojim prijateljem, avstrijskim državljanom g. Godlarjem, tja, kamor spada, to je v Avstrijo. Na ta način bo občini in njemu pomagano.

SV. LENART NAD LAŠKIM. V nedeljo 17. t. m. se je vršil pri nas v gostilni g. Deželaka demokratični shod, katerega so se udeležili tudi pristaši SKS, klerikalce je pa zastopal sedanji župan z enim odbornikom. Shod je otvoril g. Golob in je dal besedo g. Berščaku, ki je v kratkem jedrnatem govoru razložil navzočim program demokratiške stranke, ustavo in politično situacijo. Ljudstvo je mirno in z zanimanjem sledilo izvajanjem g. govornika. Po končanem govoru se je podal v debato navzoči klerikalni odbornik, ki se je s svojim govorom tako osmešil, da ga je njegov somišljenik, navzoči župan, zapustil in odšel najbrž referirat gospodu župniku. Končno se je zglasil k besedi g. Tovornik (SKS), ki je napadal klerikalce, demokrate, v splošnem vse stranke s poudarkom, da so samostojneji še vedno največ dosegli pod vodstvom klerikalcev. S to izjavo je dosedanje svoje navzoče pristaše tako razburil, da so ga začeli napadati, kar je preprečil g. Jančič (dem.), ki je v kratkih bese-

k bolnici pod odejo, nakar je z naglimi koraki zapustil njeno sobo.

«Helena, sledite temu človeku!» je Justina velela sobarici. «Pokličite hlapca, čakajte, sama pojdem. Ah, ne morem; gospa se je prebudila, ne smem je pustiti same.»

Sobarica se je zasukala in Justina je sedla k bolnici, premišljevala, kako bi ji mogla postreči.

«Kaj je bilo?» je bolnica s težavo povpraševala. «Nekdo me je klical. Ali ni bilo nikogar tukaj?» Opiraje se na posteljo, je zadela na nekaj okroglega, pobrala je in pogledala, vzdihnila in omedlela...

Njeni drobni prsti so oklepali prstan z začetnicama njenega imena; nosil ga je Julijan; s tem prstanom na roki je bil pred desetimi leti umorjen in pokopan.

VIII.

Napočilo je tretje jutro, odkar je dr. Jerko odpotoval na Prelesje. Gospa Justina še vedno ni prejela zaželjenega poročila; počasi so ji potekale ure v pričakovanju ter v strahu, da se mu je moralo nekaj pripetiti.

Tudi Amalijo je skrbelo zdravnikovo molčanje. Zdravje se ji je čez noč nekoliko izboljšalo; svoji prijateljici se je

morala zahvaliti, da je že tretji dan mogla vstati iz postelje.

«Molk vašega soproga me navdaja s strahom,» jo je opozorila. «Svetujem vam, da odpotujete na Prelesje; naši konji so izpočiti, kočija vam je na razpologo.»

«Vi bi me pogrešali. Niste še popolnoma okrevali, bolezen se lahko povrne. Kdo naj me nadomestuje?»

«Trdna se čutim, gospa Justina. Ne priganjala bi, toda čas poteka. Poglejte! S tresočo roko ji je podala pismo, prejeto tisto jutro; vsebovalo je eno samo vrstico, ki se je glasila: «Samo tri dni imate še časa!»

«Torej zopet!» se je Justina prijela za glavo. Pisava je bila drugačna kot v prvem pismu, iz česar je sklepala, da so različne osebe zapletene v to zadevo. «In kaj nameravate ukreniti?»

«Poznam dve poti; ali naj vso stvar odkrijem možu ali pa naj preskrbim zahtevano vsoto ter jo na tihem odpošljem.»

Justina je molčala. Spomnila se je želje gospoda glavarja, da naj ne pritiska na njegovo ženo in zdaj jo je videla na poti do njega — na poti, katero je izbrala po svojem lastnem nagibu, kakor je želel sam.

«Denarja ne pošiljajte, raje krenite na drugo pot!» ji je rahlo svetovala, pričana, da prihajajo vsa pisma od tuja, ki je Amaliji prinesel prstan, s katerim ji je v kupo trpljenja kanila zadnja kapljica ter jo je napolnila do vrha.

Še tisto dopoldne se je Justina odpeljala na Prelesje. Ljubezen do moža in skrb za Amalijo sta ji bili zvesti spremljevalki.

Amalija še vedno ni smela zapustiti bolniške sobe. Po naročilu strogega zdravnika so ji bili zabranjeni tuji obiski, zato je tembolj hrepenela po svoji hčerki, kajti že tri dni se nista videli in obema je bila prikrita njuna bolezen. Zdaj šele ji je sobarica povedala o njeni vrnitvi z veselice, da je od takrat v postelji, da hrepeni ter vprašuje po svoji materi. Srce se ji je skrčilo ob misli: Ljudmili je znana njena zadeva...

Počasi je lezla po stopnicah v drugo nadstropje in s tresočo roko je odprla vrata njene sobe. En sam pogled na mlado bolnico in zavedla se je resničnosti svojih slutenj: Ljudmila vé...

«Ljudmila, hčerka moja!» je govorila in se plaho bližala njeni postelji.

«Mamica, zlata mamica!» Tesno se je oklenila svoje matere in njeno blede lice se je naslonilo na njene prsi.

(Dalje prihodnjič.)

dah zavračal nepremišljene izjave g. Tovornika. Mi šentlenarčani od g. Tovornika nimamo ničesar, še manj od g. Puceljna, ki skače v Beogradu od sklede do sklede, da se mu pošreči kakšen ocvirek. Kaj ste napravili za nas kmete? Dovolj je vseh farbarij, delati bomo začeli resno.

OPLOTNICA. Znano je menda vsakomur, da je že zdavnaj odpravljena tlaka, da je bil od bivše vladne koalicije preklican kuluk, ki je bil lansko leto uzakonjen in zabeljen z blagoslovom slovenskih klerikalnih poslancev, ni pa znano širši slovenski javnosti, da kuluk v čadramski fari le še obstoja. Ne popravljajo sicer okrajnih in občinskih cest, ki so popravila v istini nujno potrebne, temveč le tlak okrog nove cerkve, ki bi bil še lahko počakal precej let, dokler bi se ne zboljšale denarne razmere. Za popravo omenjenega tlaka torej je bilo potrebno precej peska, katerega sedaj vozijo nedeljo za nedeljo; sredi julija so bile baje enkrat odpovedane popoldanske večernice, četudi ima župnija dva duhovnika, da so kulukarji iz Malahorne neopaženo vozili pesek. Pa tudi nekateri Oplotničani ne poznajo v tem oziru nedeljskega počitka. Greha za takšna težka nedeljska dela, za takšen kuluk ni, pa tudi biti ne more, ker je dr. Korošec minister za vere. Trdi se tudi, da se je že večkrat ob nedeljah prav pridno ribalo in snažilo v čadramskem župnišču, sodelovale pa so po svojih skromnih močeh Marijine družbenke. Cerkev nas uči: «Spoustuj praznik! Ne opravljaj ob nedeljah in

praznikih težkih hlapčevskih del!» itd., a kakšnih izjemnih določb za čadramske nedeljske kulukarje ni najti nikjer. Zato pač smemo upravičeno upati, da se takšen nedeljski kuluk enkrat za vselej odpravi in da ostane nedelja v istini le praznik božji, le Gospodov dan! — Popotnik.

VIČANCI-KLJUČAROVCI. Odslej se bomo večkrat oglasili tudi mi v našem priljubljenem listu z novicami različne vsebine, ki naj bodo za pouk in zabavo našim cenjenim bralcem. Že je preteklo nekaj tednov, kar sem pisal resnico o naših veljakih, ki zdaj osramočeni zdihujejo. Res siromak je vsakdo, ki jim je podrejen. Imamo tudi moža, ki nosi harmoniko, drži se «napredno», v resnici pa v njem veje duh klerikalizma. On misli, da bo s svojo harmoniko spravil koga v kozji rog. Možak je študiral gimnazijo, ki mu pa ni šla. Sedaj je posestnik in «muzikoš» s svojimi klerikalnimi tovariši. Pa temu njegovih zmot ne zamerimo zaradi več tovarišev, ki ga zapeljujejo. Omenjamo tu znanega Martineka, ki bi sedaj rad županoval v občini Lešnica. Dela na vse pretege, da bi postal višja oseba, ki se mu naj klanja vsa občina. Ali bomo pustili, da nam bo ta možak županoval? Ta se naj le šopiri, koliko ima denarja! To njegovo veselje mu kar privoščimo. Tudi to mu privoščimo, da se je v Varaždinske Toplice pripeljal kakor kak maghat. No, od tam je pa šel kakor navadni siromak. Martinek misli, da bo napravil sramoto drugemu, pa jo nakoplje sam sebi. Drugikrat več. — Rezbarjev Luka.

prirodo Slovenije, a v higijenski razstavi se naučimo marsičesa, kar nam je potrebno za naše zdravje.

Sejem se bo vršil še samo štiri dni ter se bo zaključil v ponedeljek. S sejmsko legitimacijo je vožnja z vlakom polovična. Ne zamudite še zadnje dni si ogledati to posrečeno in pregledno razstavo slovenske produkcije, ki tudi na zunaj nudi najlepšo sliko.

Gospodarstvo

RAZSTAVA KONJ NA LJUBLJANSKEM VELESEJMU

obeta postati po vseh dosedanjih pripravah in po došlih priglasiilih prvovrstna prireditel. Na letošnjem velesejmu in bo imela za vse sloje prebivalstva največjo privlačno silo. Po svojih najlepših in najboljših konjih, ki bodo razstavljeni iz vse naše dežele, ne bo zanimala samo ljubiteljev konj in športnih krogov, ampak v prvi vrsti tudi naše kmetovalce, ki se pečajo s konjerejo in iz katerih srede bo razstavljenih največ plemenskih in drugih konj.

Razstava je poklicana, da nam pokaže, kako daleč smo se že povzpeli v razvoju naše konjereje, po drugi strani nas ima pa vspebuditi in navdušiti za nadaljnji napredek v tej važni gospodarski stroki. Za najlepše in najboljše konje se bo razdelilo 80 premij in razen teh tudi diplome. Prostor za razstavo se prireja na obsežnem sokolskem telovadišču, ki leži tik velesejma. Poleg ograj in pregraj za posamezne skupine konj, bo sredi razstave tudi prostorno tekališče za prepeljevanje konj. Prostor bo opremljen s 3 vodovodi, s potrebno zalogo sena in drugimi prikljinami.

Konjska razstava se bo otvorila v nedeljo dne 24. avgusta in bo trajala samo ta dan od 8. zjutraj do 6. popoldne. Priporočamo vsem krogom, ki se zanimajo za razvoj naše konjereje, da si ogledajo to velezanimivo prireditev, ki bo prva te vrste v Ljubljani.

Omenjamo še, da so italijanski trgovci, ki so posetili te dni Ljubljanski velesejem, izjavili, da bo ob priliki razstave konj prispele iz Italije veliko število interesentov, ki se pečajo z uvozom konj v Italijo.

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Cene se držijo in deloma nekoliko naraščajo. Na novosadski borzi se je trgovala 20. t. m. nova pšenica po 375 do 380 Din, stara pa po 390 do 395 Din. Ostale cene: ječmen 340 do 360 Din, oves 295 do 300 Din, turščica 280 do 290 Din, fižol 520 do 530 Din, moka «0» 570 do 580 Din na debelo za 100 kg.

ZIVINA. V cenah ni znatnejših sprememb. Na zagrebškem sejmu 20. t. m. so bile za kg žive teže nastopne cene: voli prvovrstni 14 do 15.50 Din, drugovrstni 12 do 14 Din, tretjevrstni 10 do 11 Din, krave prvovrstne 13 do 14.50 Din, drugovrstne 11 do 13 Din, tretjevrstne 7 do 9 Din, teleta prvovrstna 18 do 20 Din, drugovrstna 17 do 18 Din, svinje pitane 23 do 25 Din, nepitane 20 do 21 Din, sremške 24 do 25.50 Din, prasci do 1 leta 25 do 32 Din, nad 1 leto 19 do 21 Din. Konji so stali po komadu od 4500 do 12.000 Din po kakovosti.

= Vrednost našega denarja. Dne 20. t. m. se je dobilo na zagrebški borzi v devizah 100 avstrijskih kron za 11½ pare, 100 itali-

Uspeh letošnjega ljubljanskega velesejma

Tisoči posestnikov. — Zelo povoljen razvoj kupčij. — Prihodnji sejem že zasiguran.

Prošli petek se je otvorila četrta prireditev Ljubljanskega velikega sejma, čigar sloves ne sega samo že preko mej naše ožje slovenske domovine po državi, temveč tudi v inozemstvo. Zato so otvoritev posetili med domačimi zastopniki oblasti in gospodarskih organizacij tudi odlični zastopniki tujih držav, kakor Češkoslovaške, Anglje, Francije, Belgije, Nemčije, Avstrije, Bolgarske in Rumunije.

Domači kakor inozemski odlični gostje so bili naravnost presenečeni nad dejstvom, da se je vodstvu ljubljanskega velikega sejma posrečila tako sijajna prireditev, tako diven pregled dela slovenske industrije in obrti.

Dasi je na ljubljanskem sejmu zastopana v prvi vrsti slovenska produkcija, vendar vidimo na njem tudi razstavljalce iz vse države in celo vrsto inozemskih industrij, ki izvrstno izpopolnjujejo vrzeli domače produkcije in tako nudijo odjemalcem res vsestransko izbero blaga.

Nič ne pretiravamo, ako trdimo tudi mi, da nismo pričakovali tako impozantne prireditve, ki nam mora pred tujci prinesiti, odnosno povečati naš ugled. Stvar se je vzela resno v roke, to priznavajo vsi, ki iskreno čestitajo spretnemu in agilnemu sejmskemu vodstvu. Vodstvo je z neumornim delom doseglo, da so razstavili najuglednejše firme svoje izdelke. S takimi firmami se dajo sklepati kupčije, to kupci dobro vedo in zato se tudi sklepajo kupčije. Dobro izvedena reklama propaganda je privabila vse polno resnih kupcev. Že danes, ko se sejem še vrši, izjavlja večina razstavljalcev, da je doslej več prodala nego lani tekom vsega trajanja sejma.

Razporeženje med razstavljalci je tako ugodno, da jih je 95 odstotkov že obljubilo, da bo razstavilo tudi na prihodnji prire-

ditvi, s čemer je prihodnji sejem zasiguran, četudi ne bi bilo nikakih novih prijav. O tem, da bodo tudi nove prijave, pa smo trdno uverjeni.

Na letošnjem sejmu vidimo pač menda vse predmete, ki se kakorkoli rabijo na Slovenskem. Od ogromnih strojev strojne industrije preko vseh vrst kovinskih izdelkov, elektrotehničnih predmetov, avtomobilov, lesnih izdelkov, papirne industrije, poljedelskih strojev in orodja, tkaninskega blaga, usnja in čevljev, zlatarskih izdelkov, živežne industrije, parfema do navadnih igrač — vse je zastopano. Kar smo doslej čuli pritožb, so bile samo: lesna industrija bi morala biti popolnejše zastopana.

Sejem ima letos tudi za kmečko prebivalstvo privlačno silo. Poleg mlatilnic, slamo-reznic, kosilnih strojev, mlinskih strojev in kamnov, vidimo kose, srpe, žage in drugo. Kot zanimivost moramo beležiti aparat za sejanje turščice — izum nekega štajerskega kmeta. Aparat je enostaven in zelo praktičen. Na sejmišču so razstavljeni tudi zvonovi, ki vsak hip zvone in vabijo interesente s svojimi čistimi glasovi.

Posebno pa zanima na deželi konjska razstava, ki se bo vršila v okvirju Ljubljanskega velikega sejma ves dan 24. t. m. To razstavo bo posetilo tudi veliko Italijanov, ki se zanimajo za naše konje.

Da pa sejmarji ne bi trpeli gladi in žeje, zato skrbi sejmski veselilni prostor, kjer tudi na zabavo ni pozabljeno. Tam igra poleg godbe dravske divizije (popoldne in zvečer) tudi cela vrsta majhnih ruskih in ciganskih godb.

Novosti letošnjega sejma sta lovsko-planinska in higijenska razstava. Na prvi vidimo

Oha!

Ožbovt (svojemu sinčku, kateremu je pomagal pri šolski domači nalogi): «No, kaj pa je rekel gospod učitelj, ko je prečital tvojo nalogo?»

Sinček: «Rekel mi je, da poslajam vsak dan neumnejši.»

IZSELJENCEM, KI POŠILJAJO PRIHRANKE V DOMOVINO.

Velik del naših izseljencev v Severni Ameriki pošilja prihranjeni denar svojim sorodnikom v staro domovino potom na ameriške banke trasiranih čekov. Nikakor ne moremo razumeti, čemu se poslužuje naš narod tega načina pošiljanja denarja v domovino, tem manj, ker je danes mogoče popolnoma varno pošiljati denar (tako dolarje kakor dinarje) s čeki, izstavljenimi na naše domače denarne zavode.

Tak denarni zavod je tudi Slavenska banka z vsemi svojimi podružnicami, katera je, kakor je splošno znano, s preko 120.000.000 Din lastnega vplačanega kapitala in rezervna največjih bank v Jugoslaviji. Slavenska banka je dobro znana v domovini, a ne manj tudi v Severni Ameriki v kolonijah našega ljudstva, kjer ima povsod svoje bančne zveze.

Da Vam nazorno predočimo prednosti pri pošiljanju denarja iz prekmorskih krajev v dolarskih čekih s posredovanjem Slavenske banke, navajamo nastopna opozorila omenjenega denarnega zavoda:

V prvi vrsti ste pri dolarskih čekih na ameriške banke izročeni samovolji menjalca glede tečaja, ne glede na to, da se mora za take čeke odšteti še poštnina in zavarovalnina. Ze radi vsega tega se Vam mora plačati nižji tečaj. Jasno je torej, da nimate garancije, da bi dosegli ugoden tečaj, dočim Vam dajemo mi že danes obvezno izjavo, da Vam bomo plačevali na nas trasirane čeke po najboljem dnevnem tečaju, vsekakor pa vsaj po tečaju denarja devize New York po tečajnici Zagrebške borze z dne, ko nam bo ček za honoriranje predložen. Ta tečaj je vselej približno za en dinar višji kakor tečaj efektivnega dolarja.

Nadalje Vam pri čekih na ameriške banke preti nevarnost, da Vam iz kojega bilo razloga (pomanjkljiv žiro, konkurz ameriškega zavoda itd.) ček iz Amerike vrnejo. V takem slučaju morate Vi seveda vrniti znesek, ki Vam je bil za ček izplačan. S tem pa ste izgubili denar, ki si ga je Vaš rojak s trdom prihranil.

Ze samo ti vzroki zadostujejo, da Vas prepričajo o koristi, ki bi jo imeli od čekov, ki niso trasirani na ameriške banke, ampak na naš zavod ali njegove posestrime.

Ne dvomimo, da opozorite sedaj svoje v Ameriki, da naj znanprej zahtevajo od svojega bankirja, da jim izda dolarski ček na Slavensko banko.

Naravno je, da Vam pri tem prepuščamo, da protivrednost teh dolarskih čekov pri nas ali takoj dvignete, ali pa da položite znesek pri nas na hranilno knjižico.

Dodamo še popis severoameriških bank, potom katerih morete nakazila izvršiti v čekih na Slavensko banko: California: Los Angeles: The Farmers & Merchants National Bank; The Security Trust & Savings Bank in vse njene podr. — Sacramento: The Californian National Bank; — San Francisco: The Crocker National Bank. — Illinois: Chicago: Kaspar State Bank; The State Bank of Chicago. — Missouri: St. Loujs: Paul Šarič, bankir; The First National Bank. — New York: Zakrajšek & Češark, Bankers; Emil Kiss, Banker; Guaranty Trust Comp.; American Express Company; The Chase National Bank. — Ohio: Akron: The Depositors Savings & Trust Comp.; — Cleveland: The Union Trust Comp.; — Youngstown: The Dollar Savings & Trust Co. — Penn-

sylvania: Ambridge: Ambridge Savings & Trust Co.; Bridgeville: The Bridgeville Trust Co.; Farrel: Colonial Trust Co.; McKeesport: Joseph Roth & Sohn; Philadelphia: The Corn Exchange National Bank; Pittsburgh: Bankarska radnja Frank Božič; Rochester: The All Nations Bank; Sharon: First National Bank; Steelton: Spiridon Furcich.

MALI OGLASI

Gostilno

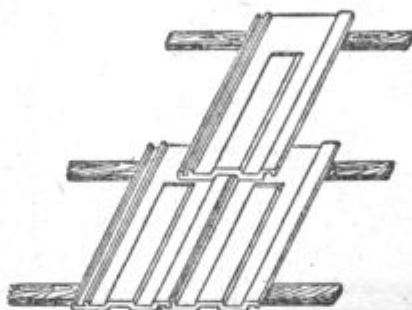
na prometnem kraju, dobro vpeljana, z vrtno in hlevi, **vzame v najem** za daljšo dobo mirna stranka. Kdor odstopi ali posreduje, dobi lepo nagrado. Ponudbe na upravo „Domovine“ pod „Obrt 30“.

57

ILIRSKA POSOJILNICA

LJUBLJANA, Kralja Petra trg št. 8/I,
sprejema hranilne vloge po 8 %.
Večje in stalne vloge do 12 %.

31

Miklošičeva c. 13

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani

prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in Brdu

nadijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobrovec (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunaj po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: ime »Franck« in »kavni mlincek«.

»Pravi : FRANCK : z mlincekom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

R. Z.
Z O. Z.

ki posluje v novopreurejenih prostorih

Mestni trg šte. 6 — V LJUBLJANI — Mestni trg šte. 6

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 8 % do 10 % ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru

!!! Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvu. Daje tudi trgovske kredite ter sprejema cesije in inkaso faktur. !!!

46